

FESTIVAL DOKUMENTARNEGA FILMA

Zakrinkane podobe groze

Sinoči se je s projekcijo dokumentarca režiserja Alessia Bozzerja Trst, Jugoslavija, nostalgičnega pogleda na fenomen tržaške tržnice Ponterosso in njene klientele z druge strani železne zavese, začel 19. Festival dokumentarnega filma.

✦ Špela Barlič

V tekmovalnem programu se na letošnjem Festivalu dokumentarnega filma za glavno nagrado Amnesty International Slovenije za najboljši film na temo človekovih pravic poteguje pet izjemno družbeno angažiranih, večinoma tudi zelo aktualnih in akutnih dokumentarcev.

Globina dva je ime operacije, v kateri je bilo spomladi 1999 na Kosovu ubitih več kot tisoč kosovskih Albancev, civilistov, ki so končali v množičnih grobiščih po vsej Srbiji. Ognjen Glavonić rekonstruirala enega izmed teh pokolov skozi prvoosebna pričevanja ljudi, ki so bili vanj vključeni bodisi kot žrtve, ki so morijo po spletu srečnih okoliščin preživele, bodisi kot srbski operativci, ki so operacijo izvedli ali pa so bili zadolženi za transport in odstranjevanje

trupel. Pripovedovalcev v filmu nikoli ne vidimo niti ne vidimo neposrednih prikazov sledov grozljivih zločinov. Namesto tega se ob pretresljivih pričevanjih prelivajo simbolne podobe degradirane pokrajine, propadajočih stavb in vlažnih cest, ki boleče neposredne pripovedi na povsem neeksploatacijski način gledalca učinkovito vklenejo v atmosfero groze, obupa in žalosti. Film na zvočni ravni podaja dejstva, na slikovni pa krepi čustva in tako spaja zvok in sliko v impresionistično celoto, ki zelo močno učinkuje.

Na podoben, vizualno simbolističen način se svoje težke teme loteva tudi film režiserke **Tatiane Huezo Viharna dežela**, ki sooči pripovedi dveh žensk, žrtev mehiških kriminalnih kartelov in skorumpirane policije, do obisti prepletene s kriminalnim podzemljem. Mlado mamico Miriam po krivem obtožijo prometa z ljudmi in pahnejo v zapor, kjer namesto policije vlada kruta roka lokalnega kartela, ki odreja pravila in pogoje preživetja za zidovi zapora. Čez čas se v njeno pripoved vplete še izpoved Adele, ki so ji pred desetletjem ugrabili hčer, organi pregona pa, namesto da bi sprožili resno iskalno akcijo, družini, ki se je iskanja lotila sama, grozijo s smrtjo. Ti dve pripovedi režiserka Tatiana Huezo podlaga s podobami potovanja po Mehiki, ki gledalčevi domišljiji puščajo prostoto pot in obenem dajejo vedeti, da

lahko takšni scenariji v Mehiki doletijo tako rekoč kogar koli.

O džihadistični propagandi

V tekmovalnem programu festivala se je včeraj že predstavil film francosko-belgijske koprodukcije **Prazna soba** slovenske režiserke Jasne Krajnovič, ki je kariero filmske dokumentaristke zgradila v Belgiji, pod pokroviteljstvom slovitih bratov Dardenne. Film problematizira rekrutacijo mladih bojnikov Islamske države v državah zahodnega sveta in brezbriznost belgijskih oblasti do te problematike. V ospredju je belgijska muslimanka Saliha, katere sin se je lepega dne odločil oditi v Sirijo kot borec Islamske države. Meseč dni kasneje je tam umrl, Saliha pa se zdaj trudi navezati stike z drugimi materami otrok, zastupljenih z džihadistično propagando, da bi s skupnimi močmi pokazale, da mladi na bojišča vojn, ki niso njihove, ne odhajajo kar tako, ampak kot žrtve sistematičnega, dobro organiziranega novačenja skritih delegatov Islamske države. Prazna soba brez komentarja pospremi aktivnosti in pogovore teh družin in tako na nevsljiv način širi glas tistih, ki jim mediji odmerjajo bore malo prostora, politika pa nanje vztrajno gleda kot na individualen, družinski problem, namesto da bi raziskala systemske vzroke za nesmiselne smrti svojih mladih državljanov. ✕

Včeraj se je prvič predstavil film **Prazna soba** slovenske režiserke Jasne Krajnovič, ki problematizira rekrutacijo mladih bojnikov Islamske države v državah zahodnega sveta in brezbriznost belgijskih oblasti do te problematike. ✎ arhiv FDF